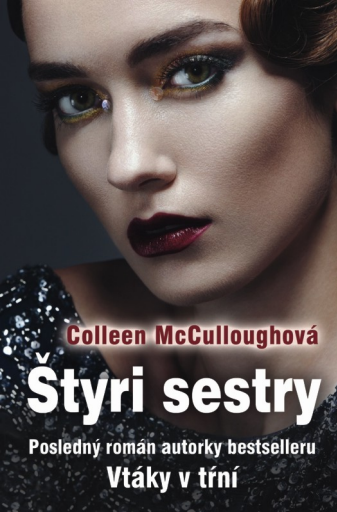

A close-up, high-contrast portrait of a woman with light brown eyes, dark brown eyebrows, and dark red lipstick. She is looking slightly to the left of the camera. Her hair is dark and styled in a short, wavy bob. The background is dark and out of focus.

Colleen McCulloughová

Štýri sestry

Posledný román autorky bestselleru

Vtáky v trní

Colleen McCulloughová

Štyri sestry

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Alena Brunnerová
Vytlačila Neografia, a. s., Martin

Z anglického originálu Colleen McCullough: Bittersweet, ktorý vyšiel
vo vydavateľstve HarperCollins*Publishers* Australia Pty Limited, Sydney 2013,
preložila Beata Horná.

Copyright © Colleen McCullough 2013
All rights reserved
Translation © Beata Horná 2015
Cover Design © Peter Brunovský 2015
Cover Photo © iStock.com/lambada
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2015

ISBN 978-80-220-1880-7

*Pre Val a Alexa Martinezovcov
s veľkou láskou a vďakou
za všetku láskavosť,
ktorú mi dlhé roky venovali.*

PRVÁ ČASŤ

Krok do neznáma

EDDA A GRACE, TUFTS A KITTY. Dva páry dvojčiat, dcéry reverenda Thomasa Latimera, pastora anglikánskej cirkvi vo Farnosti svätého Marka v meste Corunda v Novom Južnom Walese.

Sedeli pri vyhasnutom kozube na štyroch čalúnených stoličkách bez operadla. V salóne bolo množstvo trkotajúcich žien, ktoré pozvala pastorova manželka Maude, aby spoločne oslávili nadchádzajúcu veľkú udalosť. Dievčatá o pár dní opustia faru a vo všeobecnej nemocnici Corunda Base nastúpia na štúdium ošetrovateľstva.

Už iba necelý týždeň, už iba zopár dní, v duchu si opakovala Edda. Zo všetkého toho rozruchu a pozornosti sa cítila trápne. Očami blúdila po miestnosti, aby sa vyhla pohľadu na macochu, ktorá mala ako zvyčajne hlavné slovo. Prečo musí toľko tárať?

Edda sedela v rade ako posledná a v drevenej dlážke pri jej stoličke bola diera. Keď kútikom oka zbadala v diere pohyb, v prvom momente stuhla, no vzápätí v duchu zaplesala. Veľký potkan! To bude zábava! Na mamin večierok vtrhne potkan! No poď, ešte kúsoček, pomyslela si škodoradostne a netrpezlivo čakala, kým sa vynorí hlava. Potom hlasno zalapá po dychu a z celej sily zvrieskne: „Potkan!“

Lenže keď sa hlava konečne objavila, Edda zmeravela od ľaku. Namiesto potkana sa z diery vynoril lesklý čierny klin s obrovským vibrujúcim jazykom, po ktorom nasledovalo lesklé telo, hrubé ako ženská ruka, zvrchu čierne a zospo-

du červené. Bol to dvojmetrový čierny had s červeným bru-
chom, smrteľne jedovatý. Ako sa sem len dostal?

Had sa pomaly plazil von z diery. Chvost mal ešte vnútri
a Edda si uvedomila, že keď sa chvost uvoľní, had ním švih-
ne nepredvídateľným smerom. To by bola katastrofa! Musí
rýchlo niečo urobiť. Tufts, Grace a Kitty, ktoré sedeli vedľa
nej, si očividne nič nevšimli.

Nohy stoličky, na ktorej sedela, sa dolu zužovali do hrotu.
Edda sa zhlboka nadýchla, vstala a prednú nohu stoličky na-
mierila rovno na hadovu hlavu. Potom si prudko sadla a pev-
ne sa chytila okraja stoličky, pripravená na divokú jazdu.

Hrot nohy sa zaboril hadovi do lebky priamo medzi oči
a dvojmetrové telo sa zdvihlo do výšky. Niektorí prenikavo
zvrieskol a kým Edda Latimerová bojovala, aby sa aj so sto-
ličkou udržala na hadej hlave, ozývali sa ďalšie výkriky. Had
sa metal a zvíjal, obtáčal sa jej okolo nôh a zúrivo ju švihal
chvostom. Všetko sa dialo prirýchlo a chaoticky – Edda ma-
la pocit, akoby sa ocitla v mláťačke.

Ženy v panike jačali a pobehovali, vydesene na Eddu vyva-
lovali oči, neschopné pomôcť jej.

Jediná, ktorá nestratila duchapritomnosť, bola Kitty. Jed-
ným skokom sa ocitla na druhej strane kozuba, schmatla se-
kerku na štiepanie triesok a pomedzi dva údery chvostom
odsekla zvíjajúcemu sa hadovi hlavu.

„Už môžeš vstať, Eds,“ povedala Kitty sestre a pustila se-
kerku na zem. „Taká obluda! Budeš samá modrina.“

„Čo ste rozum potratili?“ zavzlykala Grace vydesene.

„Načisto ste sa zbláznili!“ skríkla Tufts na Eddu a Kitty.

Reverend Thomas Latimer, biely ako stena, mal plné ru-
ky práce so svojou druhou manželkou, ktorá bola na pokrač-
ji nervového zrútenia, a tak sa svojim úžasne odvážnym dcé-
ram nemohol venovať.

Krik pomaly ustával a niektoré trúfalejšie ženy sa zhŕkli
okolo hada, aby sa na vlastné oči presvedčili, či je tá obrovská

potvora skutočne mŕtva, zatiaľ čo Enid Treadbyová a Henrietta Burdumová pomáhali pastorovi chlácholiť Maude. Okrem oslávenkyň si už nikto ani len nespomenul na pôvodný účel tohto pokazeného večierka. Zaujímala ich jediná vec. Tá čudáčka Edda Latimerová zneškodnila smrteľne jedovateľného obrovského hada a ženy sa už nevedeli dočkať, kým o tom povedia všetkým v Corunde. Postupne všetky odchádzali domov, aby sa mohli venovať svojej obľúbenej činnosti – klebeteniu a ohováraniu.

Dievčatá pristúpili k opustenému servírovaciemu vozíku, naliali si čaj do porcelánových šálok a pustili sa do obložených chlebičkov.

„Bláznivé ženské,“ povedala Tufts a zamávala čajníkom v ruke. „Vyvádzali, akoby sa šiel zrútiť svet! Hoci musím uznať, že aj mňa si vydesila, Edda. Čo by si urobila, keby to s tou nohou nevyšlo?“

„Požiadala by som ťa o radu.“

„Haha! A načo, prosím ťa? Veď Kitty, naša druhá hrdinka, mala všetko pod kontrolou.“ Tufts sa poobzerala okolo seba. „Neverím, všetky odchádzajú. Len jedzte, dievčatá, jedla je tu ako pre regiment.“

„Mama sa z toho bude spamätávať najmenej týždeň,“ vyhlásila Grace pobavena a naliala si ďalšiu šálku čaju. „Aspoň ľahšie prekoná hrôzu z toho, že príde o štyri neplatené pomocnice v domácnosti.“

„Pch!“ fľochla Kitty. „Omyl, Grace. Ani smrť toho najozrutnejšieho a najjedovatejšieho hada na svete nedokáže zahnať matkine obavy z toho, že príde o lacnú pracovnú silu.“

„A čo je ešte horšie,“ pokračovala Tufts, „hneď ako sa mama trochu pozviecha, začne Eddu poučovať, ako treba hada zabiť taktne a diskkrétne. Ty si spôsobila rozruch, Edda.“

„No a čo,“ vyhlásila Edda spokojne a natrela si hrubú vrstvu jahodového džemu na čajový koláč. „Keby som nespôso-

bila rozruch, neušli by sa nám čajové koláče. Všetky by ich pojedli mamine priateľky.“

Rozosmiala sa. „Už budúci pondelok, dievčatá! Už budúci pondelok začíname žiť svoj vlastný život, bez mamy. Konečne!“ Pozrela sa na Tufts a Kitty. „Dúfam, že ste sa neurazili. Veď viete, ako to myslím.“

„Áno, vieme,“ zahundrala Kitty.

Maude Latimerová nebola vedome zlou matkou. Dokonca si o sebe myslela, že je svätica nielen medzi matkami, ale aj medzi macochami. Hoci Grace a Edda neboli jej, mali rovnakého otca ako jej vlastné dcéry Tufts a Kitty a každého, kto sa aspoň trochu zaujímal o život na fare, neúnavne presviedčala, že medzi nimi nerobí nijaké rozdiely. Veď ako by mohli byť také úžasné stvorenia na ťarchu niekomu, kto si tak veľmi užíva úlohu matky? A možno by sa jej predstavy o sebe stali realitou, nebyť zásahu osudu. Všetky štyri dievčatá boli veľmi pekné, no Kitty, mladšia z Maudiných dvojčiat, bola obdarená krásou, ktorou svoje sestry zatienovala, tak ako žiara slnka zatienuje svit mesiaca.

Od prvého dňa, ako Kitty prišla na tento svet, Maude neustále ospevovala jej dokonalosť. Hoci všetci považovali Kitty za mimoriadne krásne dieťa, Maude im išla poriadne na nervy a mnohí jej správanie odsudzovali. Kdekoľvek sa objavila, držala Kitty pevne za ruku a ostatné tri dievčatá kráčali krok za nimi. Celá Corunda sa zhodla v názore, že tým medzi sestrami vytvára nezmieriteľné nepriateľstvo. Ako musia Edda, Grace a Tufts sestru nenávidieť! A všetci boli presvedčení, že z Kitty vyrastie rozmaznané a neznesiteľne namyslené stvorenie.

To sa však nestalo a nikto nechápal, ako je to možné. Nikto okrem pastora, ktorý to považoval za nezvratný dôkaz Božej lásky. Samozrejme, Maude s manželovým názorom nesúhlasila – bola presvedčená, že je to výlučne jej zásluha.

Dievčatá nemali Maude rady, skôr ju ľutovali. Jediné, čo ich s ňou spájalo, bolo rodinné puto, bez ohľadu na pokrvné príbuzenstvo. A dôvodom neochvejného spojenectva dievčat proti Maude nebolo to, že tri z nich sa ocitli na okraji jej záujmu. Práve naopak, bola to opičia láska, ktorou Maude zahŕňala Kitty.

Kitty nebola rozmaznaná a namyslená, ako všetci očakávali, ale plachá a utiahnutá. Edda a Grace boli o dvadsať mesiacov staršie a začali si to všímať skôr ako Tufts. Neskôr si všetky tri uvedomili, aký zhubný vplyv má matka na Kitty. Už si ani nepamätali, kedy uzavreli spojenectvo, aby Kitty pred Maude chránili, ale ako plynul čas, ich spojenectvo bolo čoraz pevnejšie.

Na čele odporu stála dominantná Edda, a to odo dňa, keď ako dvanásťročná prekvapila desaťročnú Kitty, ktorá sa práve chystala zohaviť si tvár strúhadlom na syr. Strúhadlo jej vzala a utekala za otcom, najmilším a najlaskavejším človekom na svete. Otec sa k problému postavil jediným spôsobom, ktorý poznal. Vysvetlil Kitty, že jej pokus o zohavenie sa je urážkou Boha, pretože Boh ju stvoril krásnou z nejakého tajomného dôvodu, ktorý pozná iba On, a keď na to príde čas, Boh jej ho určite vyjaví.

Kríza bola zažehnaná, ale iba dovtedy, kým dievčatá nenastúpili do posledného ročníka na Corundskej dievčenskej strednej škole, ktorá patrila pod anglikánsku cirkev. Keďže staršie dvojčky nastúpili do školy o rok neskôr a mladšie o rok skôr, na základnú a strednú školu chodili všetky štyri spolu. Jedenásť dievčat, ktoré zostali v poslednom, maturitnom ročníku privítala riaditeľka školy, večne zachmúrená Škótka, príhovorom, ktorého účelom bolo skôr zbaviť dievčatá ilúzií do budúcnosti ako ich povzbudiť.

„Máte veľké šťastie, že môžete študovať o štyri roky dlhšie než väčšina dievčat, a to iba vďaka svojim rodičom,“ povedala s prízvukom absolventky Oxfordskej univerzity. „Keď

na konci roku tisíc deväťstodvadsaťštyri zmaturujete, vaše vzdelanie bude v porovnaní s inými ženami vynikajúce. Získate dostatočné vedomosti z angličtiny, matematiky, dejín staroveku a novoveku, z geografie, prírodných vied, latinčiny a gréčtiny, aby ste mohli ísť študovať na univerzitu.“ Významne sa odmlčala a potom dodala: „Napriek tomu je najvhodnejšou kariérou pre vás dobre sa vydať. Ak sa však rozhodnete zostať slobodné a zarábať si na živobytie, máte na výber z dvoch možností: môžete sa stať učiteľkami na základnej škole alebo sekretárkami.“

Počas nedeľňajšieho obeda Maude Latimerová prejav riaditeľky okomentovala a doplnila ho o vlastný názor.

„Hlúposti,“ zafučala. „Vraj, môžete sa stať učiteľkami alebo sekretárkami! Ani jedna z dcér pastora z Farnosti svätého Marka si nepotrebuje špiniť ruky a zarábať si na živobytie. Každá z vás si nájde bohatého ženícha. A kým sa tak stane, zostanete doma a budete mi pomáhať s domácnosťou.“

V septembri 1925, keď mala Kitty osemnásť rokov, v stajni na fare našla dlhý povraz. Na jednom konci urobila slučku a druhý koniec prehodila cez trám. Potom si hlavu strčila do slučky a vyliezla na prázdny sud od benzínu. Edda ju našla práve vo chvíli, keď odkopla prázdny sud a odovzdane zostala visieť s lanom okolo krku, rozhodnutá umrieť. Edda nikdy nedokázala pochopiť, odkiaľ na to Kitty vzala odvalu. Našťastie sa jej podarilo vyslobodiť sestru zo škrtiaceho lana, skôr ako si stihla ublížiť.

Tentoraz však neutekala hneď za otcom. „Och, drahá sestríčka, čo ti to prišlo na um,“ s plačom jej dohovárala a tvár si zaborila do sestriných hodvábnych vlasov. „Nič na svete nie je také zlé, aby si kvôli tomu chcela umrieť!“

Lenže keď sa Kitty konečne zmohla na odpoveď, Edda pochopila, že je to ešte horšie.

„Nechcem byť krásna, Edda, to radšej umriem! Nech mi už mama dá konečne pokoj...! Nič iné si neželám! Lenže to ona

neurobí, nikdy! Neustále omieľa, že som krásna ako Trójska Helena! Ona... nedovolí mi, aby som si obliekla jednoduchšie šaty alebo vyšla na ulicu s neupravenou tvárou... Edda, stavím sa, že ak by mohla, vydala by ma za princa z Walesu!“

„Ale, prosím ťa! Aj mama predsa musí vedieť, že nie si jeho typ, Kits. Jemu sa páčia vydaté a oveľa staršie,“ povedala Edda, aby ju rozveselila.

Kitty sa cez slzy zachichotala, no ešte dlho trvalo, kým sa nakoniec dala presvedčiť, aby sa so svojimi problémami zverila otcovi.

„Kitty, nie si v tom sama,“ argumentovala Edda. „Pozri sa na mňa. Upísala by som dušu diablovi – a myslím to smrteľne vážne – za možnosť stať sa lekárkou. Odjakživa túžim získať titul doktorky medicíny. Ale nie je to možné. Po prvé, preto, lebo nemáme dosť peňazí a nikdy ani mať nebude. A po druhé, preto, lebo ocko si to v hĺbke duše nepraje. Niežeby mal niečo proti ženám v takýchto profesiách, ale je presvedčený, že ženy to majú oveľa ťažšie ako muži. Myslí si, že by som nebola šťastná. Viem, že sa mýli, ale nechce sa dať presvedčiť o opak.“

Chytila Kitty za ruku a štíhlymi prstami ju pevne stisla. „Prečo si myslíš, že si jediná na svete, kto je nešťastný? Myslíš si, že ja som sa nechcela obesiť? Chcela, a nie raz.“

Keď Edda šetrne oznámila Thomasovi Latimerovi, že Kitty sa chcela obesiť, Kitty už bola krotká ako baránok.

„Och nie, dieťa moje!“ zašepkal a po oválnej tvári mu stekali slzy. „Samovražda je smrteľný hriech, ktorý Boh trestá pekelným ohňom. A nielen to. Samovrahovia zostanú vo večnosti navždy osamotení. Nikdy neuvidia inú tvár, nezačujú iný hlas, nezažijú agóniu ani extázu. Musíš mi prisahať, Katherine, že to už nikdy neurobíš!“

Kitty prisahala a svoju prísahu aj dodržala, no všetky tri sestry na ňu bedlivo dohliadali.

Ako sa čoskoro ukázalo, Kittin pokus o samovraždu bol

veľmi dobre načasovaný. Týždeň po tejto udalosti sa na zasadnutí správnej rady nemocnice Corunda Base, ktorej bol pastor členom, hovorilo o tom, že v roku 1926 má ministerstvo zdravotníctva Nového Južného Walesu v úmysle zaviesť nový typ zdravotných sestier, ktoré budú riadne vyškolené a po skončení štúdia získajú diplom. Pastor ihneď pochopil, že toto je kariéra ako stvorená pre dievčatá, ktoré boli vychované ako dámy. No najväčšmi zo všetkého ho nadchla skutočnosť, že nové diplomované zdravotné sestry budú musieť bývať v nemocnici, aby boli vždy poruke. Plat po odpočítaní nákladov na stravu, ubytovanie, uniformy a knihy bol mizerný, ale keďže každej zo svojich dcér mohol dať iba skromné veno päťsto libier, aj tá almužna znamenala, že sa vena nebudú musieť dotknúť. Navyše, Maude už začínala frflať, že živiť štyri hladné krky je pre ich domácnosť neúnosné. Na ceste domov sa rozhodol, že sa o tom zmieni pred dievčatami. Veď povolanie zdravotnej sestry je vhodné pre vzdelané dámy a poskytuje možnosť ubytovania v nemocnici, čím by sa mohli konečne oslobodiť od Maude, ktorá im, hoci nevedomky, ničila život.

Prvú oslovil Eddu, ktorá bola, samozrejme, nadšená. Nakoniec sa mu podarilo presvedčiť aj Grace, ktorá bola spočiatku zdržanlivá. A u Kitty jednoznačne zavážila vidina oslobodenia sa od Maude.

Ale pastora čakal ešte oveľa ťažší boj v správnej rade nemocnice, aby presvedčil jej ostatných dvanástich členov, že Corunda Base by mala byť medzi prvými nemocnicami, ktoré zavedú nový systém. Niekde hlboko v miernej gazelej povahe Thomasa Latimera sa zrazu prebudil dávno zabudnutý lev. A prvý raz v histórii Corundy ten lev zareval, vyceril zuby a vystrčil pazúry. To bolo niečo, čo ľudí ako Franka Campbella, riaditeľa nemocnice Corunda Base, šokovalo natoľko, že reverend Latimer, užasnutý nad tým, čo všetko sa dá dosiahnuť levou agresiou, nakoniec ten boj vyhral.

Keď sa sestry Latimerové dosýta najedli a napili, víťazoslávne na seba pozreli. Každá z nich mala srdce naplnené radosťou.

„Od budúceho pondelka nám už Maude nebude viac rozkazovať,“ ozvala sa Kitty.

„Kitty! Nesmieš tak hovoriť. Veď je to tvoja vlastná matka,“ zvolala pohoršená Grace.

„A prečo by som nemohla?“

„Prestaň, Grace, Kitty iba oslavuje svoju nezávislosť,“ povedala Edda s úškrnom.

Praktická Tufts pozrela na mŕtveho hada. „Koniec zábavy, dievčatá, treba to tu upratať.“

Grace sa pri pohľade na hada v kaluži krvi zachvela. „Ja odnesiem riad, ale tamtoho sa ani nedotknem!“ vyhlásila rozhodne.

„To teda nie, sestrička. Čo si urobila, keď sa zjavil ten had? Iba si jačala a fňukala. Takže teraz to pekne upraceš,“ prikázala Edda.

Tufts sa zachichotala. „Máš hrôzu z krvi, Grace? Len počkaj, keď budeme v nemocnici.“

Grace sa zachmúrila, zložila si ruky a odhodlane pozrela na sestry. „Začnem až vtedy, keď budem musieť, ani o minútu skôr.“ oznámila. „Nech uprace ten, kto to všetko spôsobil.“ Zrazu sa jej tvár rozjasnila a zasmiala sa. „Len si predstavte, dievčatá! Časy, keď sme tu dreli ako neplatené pomocnice v domácnosti, sa nenávratne končia! Naša budúcnosť je Corunda Base.“

„Krv a pot,“ sucho konštatovala Edda.

REVEREND THOMAS LATIMER sa stal pastorom Farnosti svätého Marka v Corunde pred dvadsiatimi rokmi. Nebol rodákom z Corundy, ale v žilách mu kolovala treadbyovská krv, a možno práve preto ho obyvatelia, medzi ktorými prevažo-

vali členovia anglikánskej cirkvi, prijali kladne, hoci bol pomerne mladý a mal málo skúseností. Adelaide, jeho prvá manželka, pochádzala z dobrej rodiny a všetci ju mali veľmi radi, čo sa však nedalo povedať o ich gazdinej Maude Treadbyovej Scobieovej, bezdetnej vdove, ktorá mala vznešený pôvod a neotrasiteľnú predstavu o svojej dôležitosti.

Keď sa Thomas a Adelaide usadili, ľudia si ich veľmi obľúbili, pretože pastor, mimoriadne vzdelaný človek, mal jemnú a dobrosrdečnú povahu a Adelaide bola rovnako láskavá. Po krátkom čase Adelaide otehotnela a trinásteho novembra 1905 porodila dvojčatá, Eddu a Grace. Po pôrode však začala silno krváčať a krátko nato zomrela.

Thomasovi Latimerovi to zlomilo srdce. Maude Scobieová sa iniciatívne chopila celej domácnosti, začala pastorovi pomáhať v záležitostiach okolo farnosti a ujala sa aj novorodencov. Maude bola o šesť rokov staršia ako pastor a keďže jej už ťahalo na štyridsiatku, jej šance na opätovný vydaj boli dosť chabé, hoci bola mimoriadne krásna. Preto bola rada, že môže zostať na fare, a pastor bol zasa šťastný, že našiel pestúnku a gazdinú v jednej osobe.

Nikoho veľmi neprekvapilo, keď sa rok po smrti prvej manželky reverend Thomas Latimer oženil s Maude Scobieovou, ktorá vzápätí otehotnela a prvého augusta 1907 predčasne porodila dvojčatá. Dievčatá pokrstili Heather a Katherine, ale neskôr ich začali volať Tufts a Kitty.

Maude sa však v nijakom prípade nechystala umrieť. Práve naopak, mala v úmysle prežiť pastora a podľa možnosti aj svoje deti. Keď sa stala pastorovou manželkou, ľudia ju začali lepšie spoznávať a čoskoro väčšina prišla k názoru, že je to namyslená, plytká a ambiciózna potvora. Napokon bola celá Corunda presvedčená, že podvodom prinútila chudáka Thomasa Latimera, aby sa s ňou oženil. Iného by takýto ortiel zlomil, nie však Maude, ktorá bola čoraz namyslenejšia. Ani vo sne jej na um nezišlo, že by ju niekto nemohol mať rád.

Sarkastické a ironické poznámky si buď nevšímala, alebo ich rázne odbila. Mala však obrovské šťastie. Hoci jej manžel už krátko po svadbe pociťoval veľké sklamanie, manželstvo bolo preňho posvätným zväzkom na celý život, ktorý nemožno porušiť ani poškvrniť. A tak robil, čo mohol, aby Maude aspoň trochu okresal. Správal sa k nej s nekonečnou trpezlivosťou, v niektorých veciach jej vyhovel, od iných ju nenápadne odhovoril, znášal jej zlú náladu a vrtochy, ale ani na jediný okamih neuvažoval o tom, že by porušil sľub, ktorý jej dal. A ak mu aj niekedy hlavou preblesla myšlienka, aké krásne by bolo, keby sa Maude zamilovala do niekoho iného, s hrôzou ju zahnal, skôr ako sa mohla rozvinúť.

Ani jeden pár dvojčiat nebol úplne rovnaký, čo viedlo k vášnivým debatám, v čom vlastne spočíva identickosť dvojčiat. Edda a Grace boli po matke vysoké a štíhle a po otcovi zdedili ladnú chôdzu. Obidve boli veľmi pekné a mali rovnaké črty tváre, ruky aj nohy, rovnaké tmavé vlasy, vysoké čelo, dlhé husté mihalnice a svetlosivé oči. Ale boli medzi nimi rozdiely. Grace mala veľké oči so smutným, až bezmocným pohľadom, čo občas zneužívala. Eddine oči boli zasadené hlbšie a jej pohľad spopod privretých viečok bol trochu záhadný. Edda bola veľmi inteligentná, húževnatá a trochu neústupčivá, kým Grace netúžila po vedomostiach a mala sklon neustále sa na všetko ponosovať a nariekať. Preto v čase, keď nastúpili do nemocnice, väčšina ľudí vôbec nevnímala, že sa na seba podobajú. Vďaka odlišným povahovým vlastnostiam mali celkom iný výraz tváre a každá sa na svet pozerala inými očami.

Maude ich nikdy nemala skutočne rada, ale odpor voči nim šikovne skrývala. Navonok sa o všetky štyri dievčatá starala rovnako dobre, chodili čisto a dobre oblečené a boli slušne vychované. Kým boli deti malé, pre vlastné dvojčatá akoby náhodou vždy vybrala živšie farby, no trvalo to iba dovtedy,

kým dievčatá nezačali dospievať a nepožiadali otca, aby sa mohli obliekať podľa vlastného vkusu. A keď táto pubertálna revolta prehrmela, Maude vďaka svojej selektívnej hluchote vytrvalo ignorovala všeobecný názor, že Edda a Grace majú oveľa lepší vkus ako ona.

Mladšie dvojčatá, z ktorých sa prvá narodila Tufts, boli možno ešte rozdielnejšie než Grace a Edda, no zároveň si boli aj veľmi podobné. Ponášali sa na matku, ktorá bola zmenšenou verziou Venuše. Boli nízke, mali veľké, krásne tvarované prsia, úzky driek, široké boky a nádherné nohy. Už od narodenia boli očarujúce a ľudia s údivom vyhlasovali, že v prípade Tufts a Kitty Latimerových Boh použil tú istú šablónu dva razy. Jamky na lícach, kučery, pôvabný úsmev a veľké okrúhle oči dávali ich výzoru podmanivý šarm mačiatka, korunovaný klenutým čelom, ostrou bradou a perami krojenými do úsmevu Mony Lisy. Mali rovnaké malé nosy, vysoké líčne kosti a jemne tvarované obočie.

V čom sa však Tufts a Kitty líšili, bola farba vlasov a pokožky, vďaka ktorej Kitty pôsobila ako žiarivé slnko a Tufts ako matný mesiac. Tufts mala medovožlté vlasy, broskyňovú pokožku a jantárovohnedé oči s pokojným, nevýrazným pohľadom, všetko v tónoch tej istej základnej farby, akoby ju maľoval umelec s obmedzenou paletou. Ach, ale Kitty! Tam, kde Tufts splývala, Kitty vynikala. Najvýraznejšia bola farba jej pokožky, sýta bronzová – niektorí ju nazývali *café au lait* a iní, tí zlomyseľnejší, si pošuškávali, že Maude má určite farebných predkov. Slamovožlté vlasy, obočie a mihalnice pôsobivo kontrastovali s tmavou pokožkou a až čas vyvrátil chýry, že jej Maude bieli vlasy peroxidom vodíka. Kittinu jedinečnosť korunovali živé modré oči s levanduľovými prúžkami, ktoré sa zjavovali a mizli podľa nálady. Keď si Kitty myslela, že ju nikto nevidí, na svet nehladela pokojne ako jej dvojča, ale rozpačito, až ustráchané. Keď nevedela, ako má reagovať, svetlo v očiach jej pohaslo a utiahla sa do vlastné-

ho sveta, o ktorom s nikým nehovorila a o ktorom vedeli iba jej tri sestry.

Kdekoľvek sa Kitty objavila, okamžite na seba pútala pozornosť. Keď ju ľudia zbadali na ulici, zastavovali sa a neskryvane na ňu zírali. Akoby toho nebolo dosť, matka neustále nadšene a samolúbo ospevovala jej krásu pred každým, koľho stretla, a pritom vôbec nedbala, že Kitty a jej sestry sú nablízku a všetko počujú.

„Už ste niekedy videli také nádherné dieťa? Keď vyrastie, vydá sa za boháča.“

Takéto a podobné vyhlásenia dohnali Kitty k strúhadlu na syr a k povrazu. Kvôli nim padlo rozhodnutie, že všetky štyri dievčatá sa zapoja do nového programu a začiatkom apríla 1926 nastúpia na štúdium ošetrovateľstva v nemocnici Corunda Base. Prišli totiž k záveru, že ak sa Kitty nedostane spod matkinho vplyvu, môže nastať deň, keď Edda nebude nablízku, aby jej prekazila pokus o samovraždu.

Všetky štyri dievčatá boli bystré, no Edda vždy v učení vynikala. Matematika jej išla rovnako dobre ako história a anglická kompozícia. Tufts bola rovnako chápavá, ale chýbal jej Eddin zápal. Bola praktická a realistická, čo zvláštnym spôsobom zatieňovalo jej nepopierateľnú krásu. V čase dospievania prejavovala iba malý záujem o chlapcov, ktorých považovala za hlúpych a neokrôchaných. Nech by chlapci robili čokoľvek, aby vzbudili jej pozornosť, ňou to ani nepohlo.

Corundská stredná dievčenská škola mala svoj chlapčenský ekvivalent, Corundské gymnázium, a všetky štyri dievčatá Latimerové sa s chlapcami stretávali na večierkoch a na športových či iných podujatiach. Chlapci ich obdivovali a túžili po nich. Občas im dovolili nejaký ten bozk, ale všetko ostatné bolo zakázané.

Prísne pravidlá, ktoré platili v pastorevej domácnosti, nepredstavovali pre Tufts, Kitty a Eddu nijaký problém, ale pre

dobrodružnejšiu a povrchnejšiu Grace boli dosť obmedzujúce. Nos mala večne strčený v ženských časopisoch a hltala klebety o filmových hviezdach, o móde a kráľovskej rodine, no nepohrdla ani miestnymi klebetami. Bola trochu sebecká a vždy sa vedela majstrovsky vykrútiť z každej práce, ktorú nemala rada. Grace mala jednu nevšednú vášeň: nesmierne ju fascinovali parné rušne. Keď sa občas vytratila, všetci na fare vedeli, že ju nájdú na zriaďovacej stanici. Hoci mala veľa negatívnych povahových črt, bola srdečná, láskavá a nekončne oddaná sestrám, ktoré sa už zmierili s tým, že sa večne na všetko sťažuje.

Kitty bola plná romantických predstáv, no jej duševná krása sa nevyrovnala tej fyzickej, najmä kvôli ostrému jazyku a uštipačnosti. To bol spôsob, akým sa bránila proti ľuďom, ktorí neustále ospevovali jej pôvab. Dúfala, že ak ich nevľúdne odbije, začnú v nej vidieť aj niečo viac než len peknú tvár. Vytvorila si okolo seba ochranný múr, a keď sa Maude podarilo preraziť ho, prepadli ju záchvaty depresie, ktoré boli hotovým božím dopustením. Sestry, ktoré jediné poznali príčinu jej sklúčenosti, pri nej vždy verne stáli a všemožne ju podporovali, až kým sa kríza nepominula. V škole sa jej darilo celkom dobre, až na matematiku, ale v slohových prácach vynikala.

Maude odjakživa Eddu neznášala, pretože Edda sa vždy stavala proti jej plánom s dievčatami, predovšetkým s Kitty. No Edda si z toho ťažkú hlavu nerobila. Už v desiatich rokoch macochu prerástla, a keď dospela, týčila sa nad ňou ako hora, čo samolúbu Maude urážalo a zároveň aj desilo. Eddine sivé oči jej pripomínali oči bieleho vlka, a keď Maude občas prepadli nočné mory, určite sa jej snívalo o Edde. Keď prišla reč na Eddino štúdium medicíny, s pôžitkom vyratúvala manželovi všetky obete, ktoré by museli priniesť, a keď sa jej ho napokon podarilo presvedčiť, považovala to za svoj najväčší životný triumf. Vždy keď mala možnosť postaviť sa do cesty

Eddiným životným ambíciám, pociťovala hlboké uspokojenie. Keby Edda vedela, či hlas napokon zavážil v debate rodičov o jej lekárskej kariére, pre Maude by nastali ťažké časy. Thomas Latimer, ktorý na jednej strane podľahol nátlaku manželky, ale na druhej strane bol vnútorne presvedčený, že ak Edde nedovolí ísť študovať, ušetrí ju od života plného bolesti, o tom nikomu nepovedal ani slovo. A tak bola Edda presvedčená, že na jej štúdium jednoducho nemali peniaze.

Dievčatá, každá s jedným kufrom v ruke, sa začiatkom apríla 1926 hlásili do služby vo všeobecnej nemocnici Corunda Base.

„Typické!“ zahundrala si Grace popod nos. „Lepší deň ako prvý apríl sme si vybrať nemohli.“

VIDIECKA OBLASŤ OKOLO Corundy bola vľúdnejšia a bohatšia ako väčšina Austrálie, pretože ležala na južnej náhornej plošine a bola vzdialená iba tri hodiny cesty expresným vlakom od Sydney. Chovali sa tu ovce, pestovali zemiaky a čerešne a ťažili sa vzácne krvavočervené rubíny. Keď sa minuli treadbyovské rubíny, ktoré sa nachádzali zväčša na dne jaskýň, burdumovské náleziská sa stali vo svete bezkonkurenčnými.

Leto sa v tejto nadmorskej výške končilo koncom marca poslednými teplými dňami. Apríl bol začiatkom jesene, ktorá hýrila vôňami pripomínajúcimi Anglicko, najmä vďaka množstvu dovezených opadavých kríkov a stromov, ako aj nesmiernej obľube anglických záhrad všemožných štýlov medzi miestnym obyvateľstvom. Prvý apríl priniesol prvý závan chladu a zoschnuté, zaprášené listy na pôvodných večne zelených stromoch naznačovali, že nutne potrebujú dážď. Pastor vysadil dcéry pred hlavným vchodom do nemocnice

a so slzami v očiach sledoval, ako s kuframi v rukách vchádzajú dnu. Aká pustá bude fara bez nich!

Sestry Latimerové netušili, že hlavná sestra Gertrude Newdigateová nastúpila iba týždeň pred nimi a na ich príchod sa vôbec netešila. Keď zvažovala, či prijme miesto hlavnej sestry v nemocnici Corunda Base, o výučbe zdravotných sestier nového typu nebolo ani reči. Vlastne preto sa rozhodla prísť do Corundy. A teraz toto! V Sydney bol veľký rozruch okolo radikálnej zmeny v ošetrovatelstve a ona nemala najmenšiu chuť sa na nej zúčastňovať.

Hlavná sestra, oblečená od hlavy po päty v bielom, sedela za stolom a s mrazivým výrazom v tvári si premeriavala štyri mladé ženy, ktoré sa jej prišli predstaviť. Drahé módne oblečenie, tváre upravené ako herečky, nakrátko ostrihané vlasy, silonky, topánky, kabelky a rukavice z kozľaciny, britský prízvuk svedčiaci o súkromnej škole...

„Nemám pre vás vhodné ubytovanie,“ chladne skonštatovala a zhlboka sa nadýchla. Naškrobená uniforma na nej zavržgala. „Preto pôjdete do nevyužívanej ubytovne pre sestry, ktorú bol doktor Campbell, riaditeľ nemocnice, nútený za nemalé finančné prostriedky kvôli vám opraviť. Budete pod dohľadom sestry Marjorie Bainbridgeovej, ktorá bude bývať spolu s vami, ale budete mať aj trochu súkromia.“

Pohla hlavou v bielom naškrobenom organtínovom závoji, čnejúcom ako egyptská čelenka, aby si všimli strieborný emailový odznak diplomovanej zdravotnej sestry v štáte Nový Južný Wales, ktorý mala pripnutý na golieri uniformy. Keby dievčatá vedeli identifikovať ostatné odznaky, dozvedeli by sa, že slečna Gertrude Newdigateová je aj diplomovanou pôrodnou asistentkou, diplomovanou detskou sestrou a absolventkou školy ošetrovatelstva v Nemocnici svätého Bartolomeja v Londýne, druhej najstaršej nemocnici na svete. Nemocnica Corunda Base mala skutočné šťastie, že sa jej podarilo získať takú renomovanú zdravotnú sestru.